

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/991

KARAR NO : 1981/807

ÖZET: 6136 sayılı Yasa'nın 12. maddesine giren suçların, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin (a) bendinde belirlenen üç aylık süre içinde veya sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesi durumunda, başka koşul aranmaksızın davanın, Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Cemil Mengüllü, Tefik Bayır.

O L A Y : Ordu Emniyet 1. Şube Müdürlüğü'ne silah kaçakçılığı yapıldığı ihbar edilmesi üzerine başlanan ve sürdürülen soruşturmalar somunda:

1- Ordu C. Savcılığınca; 30.12.1980 günlü iddianame ile sanık Erol Öztürk, Ekrem Erbeş Hasan Yıldız ve Eyüp Ekmekçi haklarında 1978-1979 yılları içinde ve 1.12.1980 gününde toplu silah kaçakçılığı yaptıkları iddiasıyla eylemlerine uyan 6136 sayılı Yasa'nın 12/1-2-4-6. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Ordu Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açılmıştır. (Bu davanın görevsizlik kararı ile Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'ne geldiği ve mahkemenin 1981/122 esasına kaydedildiği ve 16.4.1981 gününde de 1981/104 karar sayı ile görevsizlik kararı verildiği; mahkemenin 26.5.1981 günlü görevsizlik kararı içeriğinden anlaşılmıştır.)

2- Ordu C. Savcılığınca, 26.1.1981 günlü iddianame ile daha önce haklarında dava açılan sanıklarla birlikte kaçakçılık yaptıkları anlaşılan sanık Mehmet Özdemir ve 8 arkadaş hakkında toplu silah kaçakçılığı suçundan Ordu Ağır Ceza Mahkemesine ayrı bir kamu davası açılmıştır. (Bu davanın sonucu hakkında dosyada bir bilgi ve belgeye rastlanmamıştır.)

3- Yine Ordu C. Savcılığınca, 3.3.1981 günlü iddianame ile yukarıda ismi yazılı 2 sanık hakkında, suç günü 1978-1979 yılı içi ve 1.12.1980 günü gösterilerek, evvelce haklarında dava açılan sanıklarla birlikte toplu silah kaçakçılığı yaptıkları iddiasıyla eylemlerine uyan 6136 sayılı Yasa'nın 12/1-2-4-6. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Ordu Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

A- Ordu Ağır Ceza Mahkemesi, 5.3.1981 gününde, 1981/64-60 sayı ile: Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a. maddesi hükmüne girdiği,

B- Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 26.5.1981 gününde, 1981/224-167 sayı ile: Haklarında dava açılan Erol Öztürk ve arkadaşları hakkındaki aynı suça konu olan davada 16.4.1981 gününde 1981/122-104 sayı ile görevsizlik kararı verildiği, sanıkların suçu işlediklerine dair delil bulunmadığı, diğer davaların sanıklarının polisdeki ifadesinde bu sanıkların isimlerinin geçmiş olduğu, suç tarihinin 1978-1979 yılları bulunduğu, ancak 12.6.1980 günü ve ondan sonra işlenen toplu silah kaçakçılıklarına ait davaların sıkıyönetim mahkemelerinin görevine girdiği,

Gerekçesiyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece, Ordu Ağır Ceza Mahkemesi ile Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığında,Fethi Özdural,İsmail Oğuz,Şeref Tolungüç, Orhan Erdem,Y.İsmet Ayer ve Haluk Yardımcı'nın katılmaları ile yaptığı 23.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı'nın görevli olduğu yolunda ki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın yazılı düşünceleri doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Toplu silah kaçakçılığı ihbarı üzerine Ordu Emniyet Müdürlüğünce sürdürülen soruşturmalar sonunda, yukarıda olay bölümünde açıklandığı üzere, Ordu C.Savcılığınca üç ayrı iddianame ile kamu davası açılmış, 3.bentte gösterilen davada oluşan görev uyumsuzluğunun çözümü için dosya Mahkememiz'e gelmiştir.

Ordu C.Savcılığının iddianamesinde suç günü olarak 1978-1979 yılları ve ayrıca 1.12.1980 günü gösterilmesine, Ordu Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararında 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesinin (a) bendi hükmü dayanak yapılmasına karşın,Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No'lu Askeri Mahkemesi; görevsizlik kararında suçun, 1978-1979 yıllarında işlendiğini belirtmesine göre, Mahkememiz'ce görevli yargı mercisinin belirlenmesinde suç gününün saptanması önem taşımaktadır.

Olay kısmında 1.bentte açıklanan kamu davasının sanıklarından Erol Öztürk, 14.12.1980 günlü hazırlık soruşturmasında (bu tarihten 7 ay kadar önce 1980 yılı içerisinde Kilis'e giderek Kürt Halil'i bulduğunu, onunla Hatay İli'ne giderek Cemil Mengüllü ile buluştuklarını ve Cemil Mengüllü'den 4 adet sten tabancayı beherini 35 bin liradan satın aldığını,otobüsle Ordu İli'ne getirdiğini) anlatmıştır. Erol Öztürk'ün bu anlatımı değerlendirildiğinde, Hatay İli'ndeki 4 adet sten tabancanın sanık Cemil Mengüllü tarafından satılması Mayıs-1980 ayına rastlamaktadır. Hatay İli'nde sıkıyönetim 20.2.1980 günü ilân edilmiştir. Şu hale göre toplu silah kaçakçılığına konu olan birçok olaylardan birinin suç günü, Mayıs-1980 olup,suç yeri olan Hatay İli'ndeki sıkıyönetimin ilânından sonradır. Kaldığı Hatay İli'nden alınan ve Ordu İli'ne nakledilen sten tabancaların nakil tarihi dosyadan kesin olarak saptanamamakla beraber nakil eyleminin,Ordu İli'ni kapsamına alan ve 12.9.1980 günü tüm yurttan ilân edilen sıkıyöne-

timin ilânından önceki üç aylık süre içinde olabileceği gibi, Ordu C.Savcılığınca iddianame-
de suç günü 1978-1979 yılları ve ayrıca 1.12.1980 günü gösterildiğinden bu tarihin Ordu İli-
ni kapsamına alan sıkıyönetimden sonra olduğuda açıktır.

6136 Sayılı Yasa'nın 12.mad esine giren suçları, sıkıyönetim ilânından önceki üç ayın
içinde işleyenlerin davalarına sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olarak işle-
me koşulu aranmadan sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılacağı 1402 sayılı Yasa'nın deği-
şik 13.maddesinin (a) bendi hükmünün emredici buyruğu olmasına göre, sıkıyönetim ilân edilen
yerlerde, sıkıyönetim ilânından sonra işlenen bu tür suçlarda da 15. madde de yazılı olan
sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olma koşulunun evleviyetle aranmaması gerekir.

Uzun bir süre içinde, yurdun değişik illerinde işlenen, birçok fiilleri kapsayan ve
atılı suçu oluşturan fiillerden birini teşkil eden, Hatay İli'nden silah satın alma ve Ordu
İli'ne nakletme eylemi, yukarıda açıklandığı üzere sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesine
göre, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

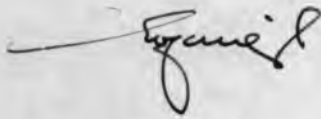
Bu nedenle, Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görev-
sizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe İsmail Oğuz katılmamıştır.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,
bu nedenle Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 26.5.1981 günlü,
1981/224-167 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, İsmail Oğuz'un karşı oyuyla ve oy-
çokluğuyla 23.11.1981 gününde kesin olarak karar verildi.

Başkan

Ahmet H.Boyacıoğlu

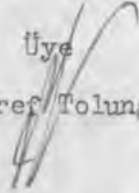
Üye

Fethi Ögdural

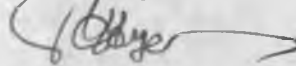
Üye

Şeref Tolungüç

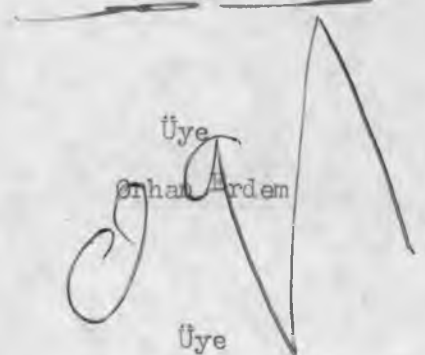
Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Örhan Ardem

Üye

Haluk Yardımcı

